

TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannen

Finansreglement

INNHold

1	Finansreglementets virkeområde	5
1.1	Formål og rammebetingelser	5
1.2	Finansforvaltning i Trondheim kommune	5
1.2.1	Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål	5
1.2.2	Langsiktige finansielle aktiva	5
1.2.3	Gjeldsforvaltning.....	6
1.3	Målsettinger.....	6
1.3.1	Likviditetsmål	6
1.3.2	Avkastningsmål i TKK	6
1.3.3	Målsettinger for forvaltning av gjeld	6
1.4	Finansiell risiko.....	6
1.4.1	Kommunens kortsiktige likviditet	6
1.4.2	TKK	6
1.4.3	Langsiktig gjeld.....	6
2	Fullmakter, delegasjon og ansvarsforhold.....	7
2.1	Bystyret	7
2.2	Rådmannen.....	7
3	Rammer for finansforvaltningen.....	8
3.1	Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	8
3.1.1	Bankinnskudd.....	8
3.1.2	Rentebærende verdipapirer	8
3.1.3	Plasseringer i pengemarkedsfond	8
3.1.4	Konkurransetsetting	9
3.2	Trondheim kommunes kraftfond - TKK	9
3.2.1	Innledning	9
3.2.2	Generelt	9
3.2.3	Strategi og avkastningsmål	9
3.2.4	Anleggs- og omløpsmidler	10
3.2.5	Rentebærende investeringer.....	10
3.2.6	Aksjer	11
3.2.7	Investeringer i fast eiendom.....	11
3.2.8	Verdipapirfond.....	11
3.2.9	Valuta.....	11
3.2.10	Finansielle derivater	11
3.2.11	Måling av relativ avkastning	12
3.2.12	Motparter	12
3.2.13	Konkurransetsetting	12
3.2.14	Oppbevaring av finansielle instrumenter	12
3.2.15	Særskilte bestemmelser	12
3.2.16	Valg av kapitalforvaltere i forvaltningen av TKK.....	13
3.3	Gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.....	13
3.3.1	Innledning	13
3.3.2	Finansieringskilder	14
3.3.3	Låneopptak	14
3.3.4	Rentebinding.....	14
3.3.5	Finansielle derivater	14
3.3.6	Konkurrerende tilbud	15
3.3.7	Lån til videre utlån	15
3.4	Implementering av nytt finansreglement.....	15

4	Rapportering og overvåking av finansiell risiko.....	16
4.1	Formål	16
4.2	Rapportering	16
4.2.1	Intern kontroll og risikostyring.....	16
4.2.2	Rådmannens rapportering til bystyret.....	16
4.3	Konstatering av avvik	17
5	Definisjoner av finansielle ord og uttrykk	18
	Vedlegg 1 Vedtekter for Trondheim kommunes kraftfond (TKK)	22
	Vedlegg 2 Etske retningslinjer for TKK.....	25
	Vedlegg 3 Delegering til kommunaldirektør for finans	26

1 Finansreglementets virkeområde

1.1 Formål og rammebetingelser

Finansreglementet gir en samlet oversikt over fullmakter og retningslinjer for finansforvaltningen i Trondheim kommune. Reglementet fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil, vurdert i forhold til kommunens risikobærende evne.

Reglementet baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.

Finansreglementet er utarbeidet med basis i:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 (kommuneloven), §§ 50 og 52
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 9. juni 2009.

Reglementet gjelder for Trondheim kommune. Reglementet gjelder også for virksomheter i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11.

Finansreglementet trer i kraft fra den dato bystyret vedtar reglementet.

Finansreglementet skal behandles minst én gang i hver bystyreperiode. Ved vesentlige endringer i rammevilkår eller uvanlige markedsforhold kan rådmannen vurdere om reglementet skal vurderes hyppigere.

Rådmannen skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning i tråd med kommunelovens regler og Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

TKKs vedtekter og etiske retningslinjer ligger som vedlegg 1 og 2 til reglementet.

1.2 Finansforvaltning i Trondheim kommune

Finansforvaltningen i Trondheim kommune omfatter forvaltning av kommunens likviditet til driftsformål, langsiktige finansielle aktiva samt opptak og forvaltning av gjeld.

1.2.1 Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Ledig likviditet for Trondheim kommune er i sin helhet kortsiktig likviditet. Forvaltningen av denne skal ta hensyn til kommunens løpende betalingsforpliktelser.

1.2.2 Langsiktige finansielle aktiva

Langsiktige finansielle aktiva for Trondheim kommune er ensbetydende med aktiva i Trondheim kommunes kraftfond (TKK). TKK ble opprettet av bystyret etter salget av Trondheim kommunes aksjer i Trondheim Energiverk AS. Kapitalforvaltning og drift av TKK er underlagt særskilte vedtekter vedtatt av bystyret i Trondheim kommune, og inngår som en del av kommunens egen virksomhet, men adskilt fra kommunens øvrige midler. Forvaltningen av midlene skal skje innenfor de rammer som er fastsatt i dette reglementet og i TKKs vedtekter. Avkastning skal veies opp mot forsvarlig sikkerhet, risikospredning og likviditet i de investerte midlene. Kulturfondet, kollektivfondet og næringsfondet forvaltes som en del av TKKs aktiva og i henhold til finansreglementet og TKKs vedtekter. Kapitalen i TKK består av grunnkapital og bufferkapital. Dette er nærmere beskrevet i vedtektene.

1.2.3 Gjeldsforvaltning

Gjeldsforpliktelsene skal forvaltes i henhold til kommuneloven § 50 og dette reglementet, og skal ivareta kommunens behov for finansiering av vedtatte investeringer og videre utlån.

1.3 Målsettinger

1.3.1 Likviditetsmål

Trondheim kommune skal ha tilstrekkelig god likviditet til å kunne dekke løpende betalingsforpliktelser.

1.3.2 Avkastningsmål i TKK

TKKs formål er å sikre en langsiktig avkastning som skal bidra til å gi innbyggerne i Trondheim kommune et godt tjenestetilbud. Det er en langsiktig målsetting at realverdien av grunnkapitalen i fondet skal opprettholdes, og at kommunen skal sikres et jevnt uttak av midler. Uttak av midler til drifts- og/eller investeringsformål skal foretas etter at grunnkapitalens realverdi er opprettholdt, jf. vedtektene. Budsjettet realavkastning fastsettes gjennom bystyrets årlige budsjettvedtak.

1.3.3 Målsettinger for forvaltning av gjeld

Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til renterisiko og refinansieringsrisiko, hensyntatt behovet for forutsigbarhet i lånekostnadene.

1.4 Finansiell risiko

1.4.1 Kommunens kortsiktige likviditet

Finansiell risiko ved forvaltning av likviditet oppstår i form av kredittrisiko og renterisiko.

1.4.2 TKK

For å sikre tilstrekkelig avkastning på lang sikt, må TKK påta seg risiko i form av kursrisiko, renterisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko og motpartsrisiko.

1.4.3 Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld skal forvaltes ut fra hensynet til renterisiko og forfallsrisiko. Spredning av renteforfall og låneforfall innenfor rammene i punkt 3.3 vil redusere effektene av endringer i rentenivå og lånevilkår for kommunens driftsbudsjett. Forvaltningen av gjeld skal også vurderes i forhold til Trondheim kommunes inntekter som svinger med rentenivået.

2 Fullmakter, delegasjon og ansvarsforhold

2.1 Bystyret

Bystyret skal gjennom fastsettelse av finansreglementet:

- a. Vedta retningslinjer og rammer for forvaltningen av likviditet, TKK og gjeld i kommunen. Fordelingen av eiendeler på aktivaklasser, investeringsrammer innen aktivaklasser, prinsipper for måling av avkastning og prinsipper for opptak og refinansiering av gjeld, tilhører bystyrets enekompetanse.
- b. Gi etiske retningslinjer for kommunens investeringsvirksomhet.
- c. Vedta rammer for rapportering som sikrer løpende oppfølging av resultatet fra finansforvaltningen samt at reglene for forvaltningen ivaretas.
- d. Delegere fullmakt fra bystyret til rådmannen til å klassifisere obligasjoner hvor;
 - verdipapiret har en rentemekanisme
 - det er avtalt forfallstidspunkt
 - det er avtalt forfallsbeløp
 - verdipapiret ikke inneholder et derivat
 - kommunen har intensjon og evne til å holde verdipapiret til forfall
 - verdipapiret har en rating på BBB eller bedresom finansielt anleggsmiddel i TKKs regnskap. Rådmannen vil i sin tertialvise rapportering til bystyret redegjøre for eventuelle plasseringer av obligasjoner i anleggsporteføljen til TKK.

2.2 Rådmannen

Rådmannen skal gjennom fastsettelse av dette finansreglementet;

- a. Forestå forvaltningen av kommunens finansielle gjeld og eiendeler i henhold til dette reglementet, TKKs vedtekter og tildelte fullmakter fra bystyret
- b. Sørge for at finansforvaltningen utøves i tråd med den til enhver tid gjeldende strategi og øvrige retningslinjer for forvaltningen, inklusive de etiske retningslinjene gitt av bystyret
- c. Fastsette kredittrammer per utsteder (debitorliste)
- d. Sørge for en betryggende overvåkning og intern kontroll i forhold til finansforvaltningens omfang, kompleksitet og risiko, jf. finansreglementets punkt 4.2.1
- e. Rapportere brudd på fullmakter og retningslinjer uten unødig opphold til formannskapet
- f. Regelmessig gi bystyret rapport på status i finansforvaltningen i tråd med finansreglementets punkt 4.2.2
- g. Sørge for at forvaltningen av finansielle eiendeler og gjeld er forsvarlig organisert, med et klart skille mellom utøvende og kontrollerende virksomheter i finansforvaltningen
- h. Inngå og avvikle avtaler med eksterne kapitalforvaltere
- i. Delegere fullmakter i organisasjonen
- j. Vedlikeholde de etiske retningslinjene for kommunens investeringsvirksomhet

3 Rammer for finansforvaltningen

Kommunens finansielle risiko er knyttet til forvaltningen av kommunens kortsiktige og langsiktige finansielle midler og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje. Rammene for hvilken risiko som kan tas, omtales i dette kapitlet.

3.1 Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

Rådmannen gis fullmakt til å plassere kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) i bankinnskudd, rentebærende verdipapirer og pengemarkedsfond med løpetid inntil 12 måneder.

Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta behovet for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kreditt-rating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

3.1.1 Bankinnskudd

Kommunens likvide midler kan i sin helhet plasseres i bankinnskudd.

3.1.2 Rentebærende verdipapirer

Det skal kun plasseres i sertifikater/obligasjoner i følgende kredittkategorier:

- Stat
- Kommune og fylkeskommune
- Bank/finans
- Kraft¹

3.1 Kredittammer fordelt på sektor og utsteder. Tall i prosent av gjennomsnittlig likviditet de siste 12 måneder.

	Maks. per sektor	Maks. per utsteder
Den norske stat eller verdipapir garantert av den norske stat	100	100
Skandinaviske kommuner og fylkeskommuner	100	15
Banker og kredittforetak	50	
- Kategori A: Forvaltningskapital > 80 mrd kr		10
- Kategori B: Forvaltningskapital > 5 mrd kr < 80 mrd kr		5
Kraftselskaper	20	5

Rådmannen fastsetter kredittammer for hver enkelt utsteder² innenfor rammene vist ovenfor.

3.1.3 Plasseringer i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- a. Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som er omfattet av 85/611/EEC med senere endringer (UCITS-direktivet) og/ eller Lov om verdipapirfond (Lov 1981-06-12 nr. 52).
- b. Det skal kun plasseres i fond med rentefølsomhet kortere enn 12 måneder.
- c. Ingen av fondets enkeltpapirer skal ha lavere kreditt-rating enn BBB- ("investment grade"), eller de skal være vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.

¹ Elektrisitets- og nettleverandører

² Ved egen debitorliste

d. Porteføljen i aktuelle pengemarkedsfond kan bestå av papirer med inntil 20 prosent BIS-vekt.

3.1.4 Konkurransetsetting

Ved bankinnskudd benyttes hovedbank så lenge banken anses som konkurransedyktig.

Ved innhenting av pristilbud på termininnskudd, rentebærende papirer og pengemarkedsfond skal det som hovedregel benyttes minst to motparter. Én motpart kan benyttes dersom forretningen har basis i denne motpartens tilbud om kjøp eller salg av konkrete verdipapirer/ pengemarkedsfond, og der det kan antas at ingen andre motparter på kort varsel kan stille en forpliktende pris. Ved bruk av én motpart skal det på annen måte dokumenteres at forretningen skjer til markedsvilkår.

3.2 Trondheim kommunes kraftfond - TKK

3.2.1 Innledning

TKK skal vurdere risiko mot avkastning ved enhver investeringsbeslutning. TKK skal til enhver tid forvaltes etter kriteriene:

- Sikkerhet
- Risikospredning
- Likviditet
- Avkastning

3.2.2 Generelt

Hvis ikke annet er angitt er "forvaltningskapital" i det følgende å anse som TKKs samlede forvaltningskapital fratrukket aksjene i TrønderEnergi AS og kapitalinnskuddet i Trondheim kommunale pensjonskasse.

Generelle bestemmelser for forvaltningen av TKK:

- TKK skal ikke investere i strukturerte produkter³, private venturefond eller hedgefond ut over eksisterende investeringer
- Andeler i ett enkelt verdipapir eller verdipapirfond kan ikke utgjøre mer enn 10 prosent av TKKs forvaltningskapital. Dette gjelder likevel ikke dersom verdipapirfondet etter vedtektene utelukkende skal plassere i gjeld til eller garantert av stat innenfor OECD-området med minimum kreditt-rating AA

3.2.3 Strategi og avkastningsmål

Investeringene skal fordeles på hovedgrupper av finansielle eiendeler ("aktivaklasser"). TKK kan investere i følgende aktivaklasser:

- a. Norske og utenlandske aksjer⁴
- b. Norske og utenlandske rentebærende verdipapirer
- c. Fast eiendom

TKKs finansielle eiendeler skal fordeles innenfor de rammene som følger av tabell 3.2 under.

³ Se definisjon i kapittel 5

⁴ Egenkapitalbevis er å anse som aksjer.

3.2 Allokering av forvaltningskapitalen. Tall i prosent av forvaltningskapitalen på rapporteringstidspunktet

Aktivaklasse	Allokering		Nøytral
	Minimum	Maksimum	
Aksjer ¹	0	20	12
Rentebærende investeringer	77	100	86
Eiendom	0	3	2

¹⁾ Alternative investeringer rapporteres under aktivaklassen aksjer

De nøytrale vektene er fastsatt med tanke på å oppnå en god avkastning over tid⁵. Dette beregnet av forvaltningskapitalen som den er definert i kapittel 3.2.2. For å oppnå en avkastning ut over risikofri rente må det tas en viss risiko i TKKs investeringsportefølje.

De nøytrale vektene fungerer som referansepunkt. Rådmannen kan avvike fra den nøytrale vektningen, men da innenfor de definerte rammene.

Avvik kan oppstå som følge av:

- Verdiendringer i porteføljens aktiva
- Aktive beslutninger på bakgrunn av risikovurderinger eller oppfatninger om markedsutvikling

3.2.4 Anleggs- og omløpsmidler

Anleggsmidler, som det er definert i kommunal regnskapsstandard (KRS1), skal utgjøre minst 30 prosent av forvaltningskapitalen.

3.2.5 Rentebærende investeringer

TKK kan plassere i bankinnskudd og rentebærende verdipapirer innenfor de rammene som fremgår av tabell 3.3.

3.3 Kredittrammer fordelt på sektor og utsteder. Tall i prosent av forvaltningskapital på rapporteringstidspunktet

Sektor	Maksimum per sektor	Maksimum per utsteder < 1 år	Maksimum per utsteder > 1 år	Maksimum per utsteder totalt
Stat eller norsk statsgaranti	100	100	100	100
Skandinaviske kommuner og fylkeskommuner	100	20	20	20
Banker og kredittforetak	70			
- Forvaltningskapital > 80 mrd kr		15	10	15
- Forvaltningskapital > 5 mrd kr < 80 mrd kr		5	5	5
Kraft	30	10	10	10
Andre utstedere	12	5	5	5

Rådmannen fastsetter kredittrammer for hver enkelt utsteder i form av en debitorliste. Debitorlisten skal minimum vurderes halvårlig.

Utsteder må ha rating tilsvarende minimum "investment grade"⁶.

⁵ Avkastningsmålet ble i juni 2010 vedtatt til 5,0 prosent.

⁶ Offisiell kredittkvalitet på BBB- (Standard & Poors benevning) eller bedre, eventuell tilsvarende uoffisiell rating fra sentrale markedsaktører (banker og meglerforetak). Se for øvrig under definisjoner i kapittel 5.

Øvrige rammebetingelser og begrensninger knyttet til rentebærende verdipapirer:

- Andel ansvarlige lån og fondsobligasjoner skal ikke utgjøre mer enn 12 prosent av forvaltningskapitalen
- Det skal tilstrebtes en jevn forfallsstruktur i porteføljen, slik at en forholdsvis lik andel av porteføljen forfaller årlig
- Fondsobligasjoner skal ikke inngå i anleggspoteføljen

3.2.6 Aksjer

Alle aksjeinvesteringer i forvaltningskapitalen skal være i form av verdipapirfond, jf definisjonen i punkt 3.2.8 nedenfor. Disse kan forvaltes indekxnært eller aktivt. Det gis ikke adgang til å gjøre investeringer i enkeltaksjer. Eksisterende beholdning av aksjer i Viking Venture II AS og de aksjene som følger av ny selskapsstruktur i Aberdeen Eiendomsfond Norge I er unntatt fra denne bestemmelsen. Det samme gjelder for eksisterende beholdning av IS-andeler i Viking Venture III IS. Investeringer i aksjer forvaltes innenfor de rammene som fremgår av tabell 3.4.

3.4 Fordeling av aksjer i prosent av forvaltningskapital og total aksjeramme

Aktivaklasse	Minimum	Maksimum	Kommentar
Aksjer totalt	0	20	Som andel av forvaltningskapital
Norske aksjer	0	100	Som andel av aksjeramme
Globale	0	100	Som andel av aksjeramme

3.2.7 Investeringer i fast eiendom

Investeringer i fast eiendom skal kun gjøres i fond med god diversifisering med hensyn på geografi og eiendomsobjekt. Eiendomsfond skal ikke være belånt⁷.

3.2.8 Verdipapirfond

Verdipapirfond som representerer aktivklassene renter og aksjer kan benyttes i forvaltningen. Verdipapirfondene skal være omfattet av 85/611/EEC med senere endringer (UCITS-direktivet), og /eller være tillatt markedsført i Norge, jfr. Lov 1981-06-12 nr. 52, Lov om verdipapirfond §§ 6-12 og 6-13.

3.2.9 Valuta

Investeringer i aktivklassene renter og eiendom skal være i norske kroner, eventuelt være sikret i norske kroner. Investeringer i utenlandske aksjer kan være usikret, dog ikke i et større omfang enn at beholdningen av aksjeinvesteringer med valutarisiko ikke overstiger fem prosent av forvaltningskapitalen.

3.2.10 Finansielle derivater

Finansielle derivater skal benyttes i begrenset grad i TTKs forvaltning i egen regi. Følgende derivater kan benyttes i forvaltningen av TTKs midler:

- Valutateterminer
- Valutabytteavtaler
- Rente- og valutabytteavtaler
- Rentebytteavtaler
- Fremtidige renteavtaler (FRA-kontrakter)

Handelen med finansielle derivater skal knyttes til eiendeler. Anvendelsen av derivater skal dokumenteres og begrunnes særskilt, der det redegjøres for formål, kontantstrømmer av investering

⁷ Aktuelle eiendomsfond skal kun finansiere eiendomsinvesteringene med innskutt egenkapital i fondet.

og struktur i finansielt derivat. Det åpnes ikke for å benytte derivater til å påta seg kredittrisiko og aksjerisiko.

Det tillates at det benyttes finansielle derivater i verdipapirfond TKK har investert i.

3.2.11 Måling av relativ avkastning

Relativ avkastning måles ved at avkastningen på den delen av TKKs portefølje som verdivurderes til markedskurser (markedsbaserte finansielle omløpsmidler) ses i forhold til relevante referanseindekser. Hvilke investeringer i TKK som skal måles mot hvilken referanseindeks fremgår av tabell 3.5.

3.5 Referanseindekser

Aktivaklasse	Referanseindeks
Norske aksjer	OSEBX
Globale aksjer	MSCI World Index (i NOK)
Korte renter	ST1X
Lange renter	ST4X

3.2.12 Motparter

Godkjente motparter ved transaksjoner med porteføljens aktiva er

- Banker som driver sin virksomhet i henhold til sparebankloven og forretningsbankloven
- Verdipapirforetak som har Finanstilsynets tillatelse til handel med finansielle instrumenter for kunders regning, i henhold til verdipapirhandelloven
- Utenlandske institusjoner som har tillatelse lignende det som er angitt over og som står under tilsyn av myndighet eller annet tilsvarende organ

Av TKKs årsrapport skal det fremgå hvordan TKKs forretninger er fordelt på motparter.

3.2.13 Konkurransenutsetting

I forretninger der det kan legges til grunn at flere motparter kan gi tilbud på tilnærmet identisk produkt /transaksjon, skal minst to motparter forespørres før forretningen gjennomføres. Én motpart kan benyttes dersom forretningen har basis i denne motpartens tilbud om kjøp eller salg av konkrete verdipapirer, og der det kan antas at ingen andre motparter på kort varsel kan stille forpliktende pris på samme verdipapir. Ved bruk av én motpart skal det på annen måte dokumenteres at forretningen skjer til markedsvilkår.

3.2.14 Oppbevaring av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter skal oppbevares;

- På verdipapirkonto i Verdipapirsentralen (VPS), avtale om oppbevaring av finansielle instrumenter med kontofører skal inngås
- I verdipapirforetak som har Finanstilsynets tillatelse til å ta imot verdipapirer for oppbevaring i henhold til Lov om verdipapirhandel
- I utenlandske oppgjørssentraler som har tillatelse til oppbevaring av finansielle instrumenter og som står under tilsyn av myndighet eller annet tilsvarende organ. En særskilt avtale om oppbevaring av finansielle instrumenter for kundens regning skal inngås mellom kontohaver og Trondheim kommune

3.2.15 Særskilte bestemmelser

Porteføljeforvalter i Trondheim kommune er underlagt følgende restriksjoner ved forvaltning av kommunens midler:

- Porteføljeforvalter kan ikke bedrive egenhandel til/fra Trondheim kommunes midler

- Porteføljeforvalter skal ikke komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og egne interesser

3.2.16 Valg av kapitalforvaltere i forvaltningen av TKK

Eksterne kapitalforvalteres kompetanse

Kapitalforvalteren ("forvalteren") skal være et verdipapirforetak som har Finanstilsynets tillatelse til å drive forvaltning av andres finansielle instrumenter, i henhold til Lov om verdipapirhandel, eller utenlandsk institusjon som har tillatelse lignende det som er angitt over og som står under tilsyn av myndighet eller annet tilsvarende organ.

Avtaler

Ved beslutning av rådmannen om å benytte eksterne forvaltere til hele eller deler av porteføljens aktiva skal sådant oppdrag baseres på skriftlig avtale eller gyldig utfylt tegningsblankett med tilhørende forenklet prospekt.

Andel av kapitalforvalterens forvaltede kapital

Kommunens kapital skal ikke utgjøre mer enn 10 prosent av forvalterens totale forvaltede kapital.

Utvvalgskriterier

Ved valg av forvaltere vil en samlet vurdering av følgende kriterier ligge til grunn for beslutningen:

1. Historisk avkastning relativt til andre fond med tilsvarende investeringsmandat og/ eller relevant referanseindeks
2. Pris
3. Organisasjon: eierforhold og finansiell styrke
4. Ansvarlige forvalteres kompetanse og erfaring
5. Forvaltningsressurser innen det aktuelle plasseringsområdet
6. Arbeidsmåte: investeringsfilosofi og investeringsmetodikk
7. Risikohåndtering og intern kontroll
8. Administrasjon og rapportering

Forvalterens forpliktelser

Forvalteren skal påta seg å følge de bestemmelser og retningslinjer som fremgår av dette finansreglement.

Vurdering av avvikling av forvaltere

Dersom forvalteren har et betydelig negativt avvik i forhold til relevant referanseindeks, skal rådmannen foreta en vurdering av forvaltningen og eventuelt foreta et bytte.

3.6 Grenseverdier for vurdering

Aktivklasse	Grenseverdi for negativ prestasjon /år sammenliknet med referanseindeks
Renteporteføljer	- 1,0 prosentpoeng
Aksjeportefølje	- 2,0 prosentpoeng

3.3 Gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

3.3.1 Innledning

Bystyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret gjennom budsjettvedtaket. Slike vedtak skal minimum angi:

- Lånebeløp

- **Nedbetalingstid**

Med utgangspunkt i bystyrets vedtak skal rådmannen gjennomføre låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår og øvrig forvaltning av kommunenes innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i kommunelovens § 50 om låneopptak.

Det kan tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Gjeldsporteføljen defineres som Trondheim kommunes eksterne gjeld minus lån knyttet til Husbankens startlånsordning. Gjeld til investeringsformål vil da være gjeldsporteføljen fratrukket andre videre utlån.

3.3.2 Finansieringskilder

Gjeld kan hentes inn i kapitalmarkedet ved sertifikat- og obligasjonslån samt ordinære innlån fra bank og livsforsikringselskaper. Gjeld kan løpe med fast eller variabel rente. Gjeld kan tas opp som åpne serier og uten avdrag.

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

3.3.3 Låneopptak

Låneopptak skal vurderes i forhold til budsjett, behov for likviditet, fremdrift på investeringsprosjekter og gjeldende markedsforhold.

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Et enkelt innlån kan ikke utgjøre mer enn 10 prosent av gjeldsporteføljen, slik den er definert i kapittel 3.3.1.

Gjeld med hovedstolsforfall inntil 1 år fram i tid skal maksimalt utgjøre 30 prosent av gjeldsporteføljen.

3.3.4 Rentebinding

Andelen rentebinding i låneporteføljen skal gjennomføres slik at kommunen totalt sett har en akseptabel renterisiko. Det innebærer at kommunens renteinntekter og rentekostnader må sees i sammenheng.

Minimum $\frac{1}{3}$ av netto rentebærende gjeld skal ha fast rente.

Netto rentebærende gjeld defineres som gjeld til investeringsformål korrigert for eksternfinansierte lån med flytende rentetilknypning (VARFS-lån⁸ og lån med rentekompensasjon⁹).

Forfall på fastrenteavtaler skal fordeles slik at kommunen får lavest mulig årlig refinansieringsrisiko av rentevilkår.

3.3.5 Finansielle derivater

Følgende derivater kan benyttes i gjeldsforvaltningen:

- a. Framtidige renteavtaler (FRA)
- b. Rentebytteavtaler (renteswaps)
- c. Kjøp av renteopsjoner

⁸ Lån knyttet til vann, avløp, renovasjon, feiing og slam. Finansieringskostnaden beregnes ut fra rullerende 3-års statsrente pluss 1 prosentpoeng.

⁹ Ordning hvor kommunene får kompensert rentekostnader eller rente- og avdragskostnader fra staten på lån knyttet til gitte investeringsområder.

Følgende krav gjelder for bruk av finansielle derivater:

- Derivater kan bare anvendes på underliggende gjeld på balansen
- Det skal etableres et særskilt register med oversikt over alle finansielle derivater. Registeret skal gi en oversikt over vilkår, løpetid og motparter for det enkelte instrument
- Kommunen skal ha tilfredsstillende kompetanse om de derivater som benyttes

Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres og kontrakten skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje.

3.3.6 Konkurrerende tilbud

Låneopptak og handel med finansielle instrumenter tilknyttet låneopptak skal konkurranseutsettes. Det skal som hovedregel innhentes minst to tilbud fra konkurrerende tilbydere og valg av tilbyder skal dokumenteres. Tilbyderne skal være godkjente motparter i kommunens finansforvaltning¹⁰. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks startlån i Husbanken).

3.3.7 Lån til videre utlån

Startlån for videre utlån tas opp i Husbanken i henhold til bystyrets budsjettvedtak med eventuelle endringer ved egne vedtak i budsjettåret. Lånets løpetid, rentebinding og andre vilkår knyttet til låneopptaket velges av rådmannen.

Andre videre utlån gjennomføres i tråd med kommuneloven § 50 og KRS 3¹¹.

3.4 Implementering av nytt finansreglement

Finansforvaltningen i Trondheim kommune avviker i dag fra dette reglementet når det gjelder investering i enkeltaksjen Northern Logistic Property og hybridkapitalens andel av forvaltningskapitalen til TKK.

Enkeltaksjen Northern Logistic Property skal være solgt innen utgangen av juni 2014, og andelen hybridkapital skal maksimalt utgjøre 12 prosent av forvaltningskapitalen innen utgangen av 2015.

¹⁰ Se definisjon av godkjente motparter i kapittel 3.2.12.

¹¹ Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) utgir kommunale regnskapsstandarder (KRS) og notater knyttet til økonomibestemmelsene i kommuneloven. En endelig KRS er like bindende som lov og forskrift og skal derfor følges (www.gkrs.no). KRS 3: Avdrag på lån - Når skal avdrag føres i investeringsregnskapet.

4 Rapportering og overvåking av finansiell risiko

4.1 Formål

Formålet med den løpende rapporteringen er å holde bystyret informert om alle relevante sider av finansforvaltningen.

Rådmannen skal etter hvert tertial legge fram en rapport til bystyret som viser status for finansforvaltningen, foreløpig resultat, prognose og finansiell risiko. I tillegg skal det legges fram en rapport etter årets utgang som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Dersom det skjer endringer i markedsutviklingen som gir vesentlige avvik i avkastning eller risiko i finansforvaltningen skal det uten ugrunnet opphold rapporteres til formannskapet og/eller bystyret.

4.2 Rapportering

4.2.1 Intern kontroll og risikostyring

Rådmannen er ansvarlig for å etablere forsvarlig intern kontroll og risikostyring av finansforvaltningen.

Det skal etableres interne kontrollrutiner for finansforvaltningen. Rådmannen skal én gang per år legge frem for bystyret en vurdering av intern kontroll og risikostyring av kommunens finansforvaltning, i tråd med Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning § 8. Dette gjøres ved fremleggelse av årsoppgjørssaken.

4.2.2 Rådmannens rapportering til bystyret

Rapporteringen til bystyret skal inneholde tilstrekkelig informasjon til at bystyret kan følge opp sitt ansvar for forvaltningen av kommunens midler.

Rapporten skal inneholde følgende punkter:

Likviditet:

- Sammensetning av aktiva
- Avkastning, samlet og fordelt på ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Prognose på avkastning i forhold til budsjett (v/ tertialrapportering)
- Likviditetsprognose på 3- og 12 mnd sikt

TKK:

- Sammensetning av aktiva
- Avkastning, samlet og fordelt på ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Måling av relativ avkastning
- Prognose på avkastning i forhold til budsjett (v/ tertialrapportering)

- Oversikt over endringer i TKKs anleggsportefølje
- Stresstest (som bygger på Finanstilsynets stresstest for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser)
- Oversikt som viser fordeling av forretninger på aktuelle motparter (v/ årsrapportering)
- Etterlevelse av TKKs etiske regelverk

Gjeld:

- Låneporteføljens sammensetning
- Låneporteføljens løpetid for lån
- Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer lån
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Prognose på rente- og avdragskostnader i forhold til budsjett (v/ tertialrapportering)

4.3 Konstatering av avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer og TKKs vedtekter, skal slikt avvik lukkes så raskt som mulig. Samtidig skal rådmannen uten unødig opphold rapportere om avviket til formannskapet.

5 Definisjoner av finansielle ord og uttrykk

Uttrykk	Definisjon
Aksjeportefølje	Investering fordelt på flere aksjer.
Aktivaklasser	Rentebærende verdipapirer og aksjer er to eksempler på aktivaklasser.
BIS-vekt	Bank of international settlements' (BIS) retningslinjer for risikovekting. Er definert i forskrift og benyttes for å måle kredittrisikoen i bankers ulike utlån. Risikoen – og kravet til bankens egenkapital – øker med den gjennomsnittlige vektingen i utlånsporteføljen. Låner banken ut til den norske stat, er risikovekten 0 % - og utlånet øker dermed ikke behovet for egenkapital. Er risikovekten 20 %, er det fortsatt et sikkert lån, men egenkapitalen må økes litt (norske kommuner har en risikovekt på 20 %). Risikovektingen varierer fra 0 til 150 %.
Derivatinstrument	Risikohåndteringsinstrument som kan henføres til et underliggende verdipapir, for eksempel kjøps- og salgsoptjoner i aksjer, rentebytteavtaler m.m.
Diversifisering	Prinsippet om diversifisering anvendes for å fordele en porteføljes plasseringer innen og mellom ulike aktivaklasser/markeder med formål å redusere risikoen og/eller øke avkastningen i en portefølje.
Egenkapitalbevis	Egenkapitalinstrument ("aksje") utstedt av norske sparebanker.
Eksposering	Den verdi, uttrykt i kroner eller i prosent av den totale porteføljen, som forandres pga forandringer i kursen/renten på et verdipapir.
Globale aksjer	Globale aksjer regnes som den kategori av fond/porteføljer hvis risiko og avkastning sammenlignes med en fastsatt verdensindeks, for eksempel MSCI World Indeks eller FT World Indeks.
Indeks	Mål på en markeds- eller delmarkedsverdi, f. eks. Oslo Børs Hovedindeks, ST4X osv.
Kreditrisiko	Kreditrisiko representerer faren for at låntaker ikke skal betale tilbake hele eller deler av gjelden (inkludert rentene).
Kursrisiko (aksjer)	Kursrisiko representerer risikoen for tap pga kurssvingninger i aksjemarkedet.
Likvide midler	Midler på bankkonto, kontanter og lignende.
Likviditet	Beskriver i hvilken grad finansinstrumentet kan omsettes. Også benevnelse på kassamidler.
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan omsettes til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Løpetid	Den tid som gjenstår til et verdipapir forfaller til betaling.
Markedsrisiko	Risikoen for tap i markedsverdier i porteføljer av finansielle instrumenter som følge av generelle svingninger i aksjekurser, renter, valutakurser eller råvarepriser.
Markedsverdi	Verdien av et aktivum (eller en hel portefølje) til kapitalmarkedets gjeldende prisnivå.

Uttrykk	Definisjon
Obligasjon	Gjeldsbrev med opprinnelig løpetid over ett år.
OSEBX	Hovedindeksen på Oslo Børs, omfatter de største og mest omsatte aksjene på Oslo Børs.
Plasseringshorisont	Den tidsperiode hvor de forvaltede midler skal være investert.
Portefølje	En formue som er plassert i ulike aktiva.
Rating	Angir sannsynligheten for at gjeld vil bli oppgjort på avtalt tidspunkt, gjort av et kredittvurderingsinstitutt.
<i>Ratingkategorier</i>	<i>Ratinginstituttet Standard & Poor's (S & P's) og Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassifisering av langsiktig gjeld har følgende benevnelser:</i>
Ratinginstitutt	Meget høy kredittverdighet Høy kredittverdighet Spekulativ kredittverdighet Meget lav kredittverdighet
S & P's	AAA-AA A-BBB BB-B CCC-D
Moody's	Aaa-Aa A-Baa Ba-B Caa-C
Renteportefølje	En formue som er plassert i rentebærende verdipapirer.
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på rentebærende verdipapirer skal endre seg når den generelle markedsrenten endrer seg. Går renten opp, går kursen på verdipapiret ned (og motsatt).
SMB-listen	En liste på Oslo Børs hvor aksjene til små og mellomstore bedrifter noteres.
Standardavvik	Statistisk mål på hvor kraftig verdien på et verdipapir eller et marked fluktuerer over tid (gjennomsnittlig avvik fra det langsiktige gjennomsnittet).
Strukturerte produkter	Produktene er normalt satt sammen av en hovedstol (bankinnskudd eller obligasjon) samt et avkastningselement i form av én eller flere finansielle derivater som gjerne knyttes opp mot aksjer, råvarer eller valuta – eventuelt mot visse segmenter av rentemarkedet. Kompleksiteten i strukturerte produkter varierer, fra enkle bankinnskudd eller obligasjoner med lineær aksjeavkastning (BMA og AIO) til svært lite oversiktlige strukturer med ikke lineært avkastningsforløp.
Terminkontrakt	Gjensidig forpliktende avtale mellom to parter om kjøp eller salg av en viss mengde av en viss vare/finansielt instrument ved et bestemt fremtidig tidspunkt. Eksempel på slik termin er aksje-, rente- og valutatermin.
Unoterte aksjer	Aksjer som omsettes i markedet men som ikke er notert på offentlig børs.
Value at Risk (VaR)	Risikomål som beregner det største tapet en portefølje kan få innenfor en definert periode, for eksempel et år, for en valgt sannsynlighet med den gjeldende aktivasammensetting. Beregningen baserer seg på historiske tall og det er vanlig å velge en sannsynlighet (konfidensnivå) på 95 prosent. Det betyr at et unntak, et dårligere resultat, fra VaR-verdien forventes ett år i en 20 års periode. Det er viktig å være klar over at dette unntaksåret kan komme når som helst i perioden. Når VaR er negativ, for eksempel – 5 prosent, betyr det at ikke mer enn 5 prosent av porteføljen kan tapes i den definerte tidsperioden (året), med unntak av det ene året. En positiv VaR, for eksempel 2 prosent, betyr at deler av porteføljen ikke kan tapes i den definerte tidsperioden, men at minimum akkumulert avkastning i perioden vil være 2 prosent, med unntak av det ene året. Det er viktig å merke seg at VaR-analysen er en statistisk risikoberegning på porteføljen, gitt aktivasammensetningen og med

Uttrykk	Definisjon
	utgangspunkt i historiske tall. Beregningen bygger med andre ord på en forutsetning om at historien gjentar seg. VaR-verdien angir innenfor disse rammer det sannsynlige utfallet når vi på beregningstidspunktet ser inn i framtiden. I ettertid kan det reelle utfallet ha blitt et annet.
Valutarisiko	Risikoen for at utenlandske aktiva faller i verdi målt i egen valuta pga at egen valuta stiger i verdi / utenlandsk valuta faller i verdi.
Verdipapirfond	Fond som forvalter aksjer og andre verdipapirer og som administreres av et særskilt fondsselskap. Fondet eies av andelseierne, hvilket betyr at forvalteren ikke under noen omstendighet kan anvende fondets aktiva for å dekke tap i forvalterens virksomhet. Verdipapirfond som er registrert i Norge står under Finanstilsynets tilsyn og følger Lov om verdipapirfond. Innen EU finnes et særskilt direktiv som gjelder fondsvirksomhet. Det gjør at fondslovgivningen i de ulike EU-landene stort sett stemmer overens. I land utenfor EU kan det finnes store avvik i regelverket.

V e d l e g g

Følgende vedlegg utgjør en del av den samlede forvaltningsinstruks for kommunen:

Vedlegg 1 Vedtekter for Trondheim kommunes kraftfond (TKK)¹²

1.1 FORMÅL OG RETTSSTILLING

1.1.1 Navn og oppretting

Trondheim kommunes kraftfond (TKK) er opprettet etter vedtak i Trondheim bystyre 13.12.2001, sak 195/01.

1.1.2 Formål

TKK forvalter de midlene som ble utbetalt ved salget av Trondheim kommunes aksjer i Trondheim Energiverk AS. Ved opprettelsen av fondet utgjorde dette et beløp på 5.165 millioner kroner. Ved opprettelsen av TKK var fondet sammensatt av grunnkapital på 4.865 millioner kroner og bufferkapital på 300 millioner kroner. Realverdien av grunnkapitalen skal alltid være inntakt. Realverdi defineres som opprinnelig verdi tillagt den generelle prisstigningen. Bufferkapitalen skal fungere som støppute i år der TKKs avkastning ikke er tilstrekkelig til å opprettholde grunnkapitalens realverdi. I tillegg kan bufferkapitalen benyttes ved behov for å nedskrive verdipapirer i anleggsporføljen.

Forvaltningen av TKK skal ha som formål å sikre en langsiktig avkastning, som kan bidra til å gi innbyggerne i Trondheim kommune et godt tjenestetilbud. Som en langsiktig målsetting skal realverdien av grunnkapitalen i TKK opprettholdes.

1.1.3 Forvaltning av andre fond

Bystyret kan beslutte at TKK også forvalter annen kapital. I tråd med dette vedtok bystyret i sak 36/04 og 58/04 at kollektivfondet, kulturfondet og næringsfondet skal forvaltes i henhold til TKKs vedtekter fra 1.1.2004. Disse tre fondene samt TKKs opprinnelige grunnkapital (jfr. 1.2) betegnes samlet som grunnkapital.

Det legges til grunn at grunnkapitalen (kraftfondet, kollektivfondet, kulturfondet, næringsfondet) og bufferkapitalen forvaltes og rapporteres som én portefølje under felles betegnelse TKK. I årsoppgjøret gjøres det en oppstilling av de ulike fondenes balanseverdi samt andel av årsresultatet. Alle endringer som vedtas vedrørende TKKs kapitalforvaltning gjøres umiddelbart gjeldende for annen kapital forvaltet i henhold til TKKs vedtekter.

1.1.4 Juridisk status

TKK er en del av Trondheim kommunes virksomhet. TKK er et kommunalt investeringsfond med egen regnskapsføring. Fondets midler holdes atskilt fra kommunens øvrige midler, men organiseres innenfor bykassens virksomhet hensyntatt Trondheim kommunes finansreglement, TKKs vedtekter, kommunelovens bestemmelser og relevante forskrifter gitt i medhold av denne og andre lover. TKK er underlagt bystyret.

1.2 Godkjenning og endring av vedtektene

Alle endringer av vedtektene må vedtas av bystyret. Rådmannen kan foreslå endringer i vedtektene. Vedtektsendringer trer i kraft umiddelbart etter at de er vedtatt.

1.3 Organisering

1.3.1 Ledelse

TKK ledes av rådmannen.

¹² Disse vedtektene erstatter vedtekter vedtatt av Trondheim bystyre i møte 28.9.2006, sak B.nr.105/2006, med tilhørende endringer vedtatt av Trondheim bystyre i sakene 196/2008, 77/2009 og 99/2010.

1.3.2 Ekspertpanel

Rådmannen skal knytte til seg et ekspertpanel bestående av inntil tre uavhengige medlemmer til å gi råd i forvaltningen av midlene. Ekspertpanelet skal konsulteres minst én gang per kvartal.

1.3.3 Rådmannens ansvar

Rådmannen har ansvar for plassering av midlene i samsvar med bystyrets bestemmelser og gjeldende regler for kommunal forvaltning. Rådmannen har et selvstendig ansvar for å styre TKKs virksomhet og skal påse at kommunens interesser blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Rådmannen sørger for TKKs daglige drift, organisering, bokføring og rapportering.

1.3.4 Ekstern forvaltning

Forvaltningen av TKK kan foretas av en eller flere forvaltere på bakgrunn av forvaltningsinstruks (mandat) utarbeidet av rådmannen. Avtale om forvaltning av TKKs midler skal være i overensstemmelse med de bestemmelser som fremgår av finansreglementet for Trondheim kommune.

1.3.5 Rapportering

Bestemmelser om TKKs rapportering fremgår av finansreglementet for Trondheim kommune.

Rådmannen skal sørge for at det ved utgangen av hvert kalenderår blir utarbeidet årsberetning og årsregnskap for TKK.

Årsregnskap og årsberetning for TKK inngår som en del av årsoppgjøret for Trondheim kommune. Årsoppgjørsdokumentene behandles av bystyret sammen med behandlingen av årsregnskapet og revisjonsberetningen for kommunen.

1.3.6 Dekning av driftskostnader

TKKs administrasjonsutgifter bæres av TKK. Med administrasjonsutgifter menes alle utgifter som naturlig kan henføres til TKKs virksomhet.

1.4 Forvaltning

TKK forvaltes som en samlet portefølje. Porteføljen plasseres i henhold til de rammer som bystyret til enhver tid har vedtatt, jf. finansreglementet for Trondheim kommune. Fordelingen av porteføljen på aktivklasser med tilhørende minimums- og maksimumsgrenser, samt tillatte investeringer innenfor hovedgruppene, framgår av finansreglementet.

1.5 Revisor

Trondheim kommunerevisjon er kommunens valgte revisor, og revisjon av TKK inngår i revisjonsoppdraget.

1.6 Budsjett og disponering av inntekter

1.6.1 Budsjettering av TKKs inntekter

I sitt årlige budsjettforslag fremmer rådmannen sitt forslag til budsjettert størrelse på den nominelle avkastningen i TKK (KPI og realavkastning). Dette er basert på en helhetsvurdering, herunder råd fra ekspertpanelet. Bystyret fatter endelig vedtak om dette gjennom sitt samlede budsjettvedtak.

1.6.2 Disponering av TKKs inntekter

Årets inntekter skal disponeres i denne rekkefølgen:

1. Dekning av TKKs driftskostnader.

2. TKKs grunnkapital og bufferkapital tilføres et beløp tilsvarende den gjennomsnittlige endringen i den offisielle konsumprisindeksen (KPI)¹³ de siste fem år, for å opprettholde realverdien av TKK. Følgende formel benyttes ved beregning av KPI:

$$\left(\frac{\text{Indeks desember år}_t}{\text{Indeks desember år}_{t-5}} \right)^{\frac{1}{5}} - 1$$

Dersom avkastningen i TKK i ett enkelt år ikke gir dekning for å øke grunnkapitalen tilsvarende siste 5 års endring i KPI skal TKKs bufferkapital så langt det er mulig benyttes til å øke TKKs grunnkapital tilsvarende prisstigningen.

3. Det avsettes et beløp til dekning av drifts- og investeringsformål i henhold til bystyrets budsjettvedtak.
4. Realavkastning i TKK ut over det som lå til grunn for bystyrets budsjettvedtak skal primært tilføres grunnkapitalen forutsatt at bufferkapitalen har nådd sitt målsatte nivå på 300 millioner kroner. Alternativt avsettes dette til investeringsfond (delvis finansiering av bykassens investeringer) og/eller tilføres et disposisjonsfond.

TKKs grunnkapital og bufferkapital er i henhold til de kommunale budsjett- og regnskapsforskriftene definert og bokført som ubundne investeringsfond. Investeringsfond kan ikke benyttes til driftsformål. Av dette følger at TKKs bufferkapital ikke kan benyttes til å dekke eventuelle underskudd i bykassens regnskaper.

Dersom bykassens regnskap viser underskudd ved årsoppgjøret blir budsjett- og regnskapsforskriftenes bestemmelser om strykninger gjort gjeldende. Først vurderes strykninger knyttet til den løpende driften i bykassen. Deretter disponeres eventuelt tidligere avsatte midler til disposisjonsfond. Til slutt vurderes strykninger vedrørende KPI-avsetninger i TKK.

1.7 Reduksjon av realverdien i grunnkapitalen og avvikling av TKK

1.7.1 Reduksjon av realverdien i grunnkapitalen

Det er et bærende prinsipp i forvaltningen at grunnkapitalen i TKK skal opprettholde sin realverdi, jf. Punkt 1.2 i disse vedtekter.

Dersom det likevel fremmes forslag i bystyret om å tære på kapitalen, må dette vedtas med $\frac{2}{3}$ flertall.

1.7.2 Avvikling av TKK

Bystyret kan med $\frac{2}{3}$ flertall vedta å oppløse TKK.

¹³ Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks

Vedlegg 2 Etiske retningslinjer for TKK

Det skal ikke investeres i selskaper som medvirker til produksjon av landminer, kjernevåpen, biologiske våpen eller pornografi, eller som i sin virksomhet benytter barn som arbeidskraft eller på annen måte bryter med anerkjente menneskerettigheter.

Forvaltningen av TKK skal være basert på anerkjente etiske normer og internasjonale konvensjoner som FNs Global Compact og OECDs prinsipper for multinasjonale selskaper. Det innebærer at TKK direkte eller via ekstern forvalter ikke skal investere i aksjer, rentebærende papirer eller andre finansielle instrumenter utstedt av selskaper som opererer i strid med samfunnsansvarlig adferd knyttet til menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og korrupsjon.

Med utgangspunkt i FNs Global Compact er samfunnsansvarlig adferd definert ved følgende ti prinsipper:

- Støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter
- Påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene
- Holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis
- Sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes
- Sikre at barnarbeid reelt avskaffes
- Sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes
- Støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer
- Ta initiativ til fremme av økt miljøansvar
- Oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi
- Bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser

De samme prinsippene ligger til grunn for forvaltningen av Statens pensjonsfond (Oljefondet og Folketrygdfondet). Statens pensjonsfonds agering med hensyn på de etiske prinsippene er retningsgivende for TKK. Det betyr også at listen over selskaper som er utelukket fra Statens pensjonsfonds investeringsunivers, er retningsgivende for TKK.

Av dette følger det at TKK skal velge eksterne forvaltere som legger internasjonalt anerkjente etiske normer til grunn i sin forvaltning. Det betyr imidlertid ikke at TKK skal forlange at eksterne forvaltere til enhver tid utelukker fra sitt investeringsunivers de samme selskapene som Statens pensjonsfond utland utelukker fra sitt investeringsunivers.

Dersom det avdekkes at TKK har investert i selskaper som åpenbart bryter med de etiske prinsippene, skal TKK, så snart det er praktisk mulig, selge seg ut av den aktuelle posisjonen. Hvis posisjonen har oppstått via ekstern forvalter, skal denne oppfordres til å selge den aktuelle posisjonen. Tas ikke oppfordringen til følge innen rimelig tid, skal TKK selge seg ut av forvaltningsmandatet.

Vedlegg 3 Delegering til kommunaldirektør for finans

Carl-Jakob Midttun
caj@trondheim.kommune.no

N-

Vår saksbehandler
Siri Rasmussen

Vår ref.
12/9964/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
15.02.2012

Delegering til kommunaldirektør for finansforvaltning:

Videredelegering av rådmannens fullmakter gitt i finansreglement for Trondheim kommune vedtatt av Trondheim Bystyre 26. januar 2012 i sak PS 1/12

I finansreglementet for Trondheim kommune fremgår det av punkt 2.2 at rådmannen er tildelt følgende fullmakter:

”Rådmannen skal gjennom fastsettelse av dette finansreglementet:

- forestå forvaltningen av kommunens finansielle gjeld og eiendeler i henhold til dette reglement, TKKs vedtekter og tildelte fullmakter fra bystyret*
- sørge for at finansforvaltningen utøves i tråd med den til en hver tid gjeldende strategi og øvrige retningslinjer for forvaltningen, inklusive de etiske retningslinjene gitt av bystyret*
- fastsette kredittrammer per utsteder (debitorliste)*
- sørge for en betryggende overvåkning og intern kontroll i forhold til finansforvaltningens omfang, kompleksitet og risiko, jf. finansreglementets punkt 4.2.1*
- rapportere brudd på fullmakter og retningslinjer uten unødig opphold til formannskapet*
- regelmessig gi bystyret rapport på status i finansforvaltningen i tråd med finansreglementets punkt 4.2.2*
- sørge for at forvaltningen av finansielle eiendeler og gjeld er forsvarlig organisert, med et klart skille mellom utøvende og kontrollerende virksomheter i finansforvaltningen*
- inngå og avvikle avtaler med eksterne kapitalforvaltere*
- delegerer fullmakter i organisasjonen*
- vedlikeholde de etiske retningslinjene for kommunens investeringsvirksomhet*

Med dette meddeles at de fullmakter som rådmannen er tildelt av bystyret gjennom finansreglementet punkt 2.2 videredelegeres til kommunaldirektør for finansforvaltning, Carl-Jakob Midttun, med virkning fra dagens dato.

Denne delegering erstatter delegering datert 24. juni 2010, referanse 10/28073.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Elin Rognes Solbu
rådmann

Siri Rasmussen
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Trondheim kommune
Rådmannen
Postboks 2300, Sluppen
7004 Trondheim